NN 66/2021 (16.6.2021.), Pravilnik o nositeljima, sadržaju i postupcima izrade planskih dokumenata u civilnoj zaštiti te načinu informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja

MINISTARSTVO UNUTARNJIH POSLOVA

1281

Na temelju članka 49. stavka 2. Zakona o sustavu civilne zaštite (»Narodne novine«, br. 82/15, 118/18, 31/20 i 20/21) i članka 38. stavka 2. Zakona o sustavu državne uprave (»Narodne novine«, br. 66/19) ministar unutarnjih poslova, po prethodno pribavljenom mišljenju ministra nadležnog za obranu, zaštitu okoliša i graditeljstvo te uz prethodnu suglasnost ministra vanjskih i europskih poslova donosi

PRAVILNIK

O NOSITELJIMA, SADRŽAJU I POSTUPCIMA IZRADE PLANSKIH DOKUMENATA U CIVILNOJ ZAŠTITI TE NAČINU INFORMIRANJA JAVNOSTI O POSTUPKU NJIHOVOG DONOŠENJA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Pravilnikom propisuju se nositelji, sadržaj i postupci u izradi sljedećih planskih dokumenata u području civilne zaštite te način informiranja javnosti o postupku njihovog donošenja:

– Državnog plana djelovanja civilne zaštite (u daljnjem tekstu: Državni plan)

– plana djelovanja civilne zaštite jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (u daljnjem tekstu: JLP(R)S)

– zajedničkog plana djelovanja civilne zaštite dvije ili više jedinica lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: JLS) koje su zajednički organizirale obavljanje poslova civilne zaštite iz svoga samoupravnog djelokruga

– vanjskog plana civilne zaštite JLP(R)S u slučaju nesreća koje uključuju opasne tvari (u daljnjem tekstu: Vanjski plan)

– operativnog plana civilne zaštite pravnih osoba od interesa za sustav civilne zaštite (pravne osobe u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske i pravne osobe koje su odlukom nadležnog tijela državne uprave određene kao operativne snage sustava civilne zaštite od posebnog interesa na državnoj razini te pravne osobe koje su odlukama izvršnih tijela JLP(R)S određene od interesa za sustav civilne zaštite)

– operativnog plana pravnih osoba, koje obavljaju djelatnost korištenjem opasnih tvari, izuzev područja postrojenja višeg razreda definiranog Uredbom o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (»Narodne novine«, br. 44/14, 31/17 i 45/17 – ispravak) (u daljnjem tekstu: Uredba)

– godišnjeg plana razvoja sustava civilne zaštite, smjernica za organizaciju i razvoj sustava civilne zaštite i godišnje analize stanja sustava civilne zaštite u JLP(R)S.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom u hrvatsko zakonodavstvo preuzima se Direktiva 2012/18/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. godine o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, o izmjeni i kasnijem stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 96/82/EZ (Tekst značajan za EPG) (SL L 197, 24. 7. 2012.).

Članak 3.

(1) Planski dokumenti u području civilne zaštite izrađuju se na temelju Procjene rizika od katastrofa za Republiku Hrvatsku (u daljnjem tekstu: Procjena rizika) i procjene rizika od velikih nesreća JLP(R)S te na temelju odredbi ovog Pravilnika i drugih relevantnih propisa i dokumenata.

(2) Dijelovi Državnog plana mogu biti dio plana provođenja utvrđenih obveza tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite u stanju neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti Republike Hrvatske i ratnom stanju.

(3) Smjernice za izradu procjena iz stavka 1. ovog članka utvrđuju se posebnim provedbenim propisom koji donosi čelnik tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

(4) Planovi djelovanja sustava civilne zaštite izrađuju se isključivo za potrebe djelovanja kapaciteta sustava civilne zaštite za slučaj izvanrednih događaja/prijetnji iz kategorije neprihvatljivih i toleriranih rizika ili, u izuzetnim slučajevima, prihvatljivih rizika.

II. PLANSKI DOKUMENTI

1. Državni plan djelovanja civilne zaštite

Članak 4.

(1) Državni plan donosi se radi provođenja preventivnih mjera i aktivnosti u sustavu civilne zaštite na temelju informacija iz sustava ranog upozoravanja, utvrđivanja organizacije aktiviranja i djelovanja sustava civilne zaštite, usklađivanja provođenja mjera i aktivnosti iz djelokruga sudionika sustava operativnih snaga sustava civilne zaštite tijekom otklanjanja posljedica velikih nesreća i katastrofa.

(2) Državnim planom razrađuje se složeni sustav djelovanja različitih operativnih snaga različitih razina jedinstvenog sustava civilne zaštite tako da predstavlja glavni operativni dokument kojeg u slučaju velike nesreće i katastrofe koristi Stožer civilne zaštite Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Stožer CZ RH).

(3) Državni plan temelji se na implementaciji operativnih načela sustava civilne zaštite (supsidijarnost, solidarnost i kontinuitet djelovanja).

(4) Dijelovi Državnog plana mogu biti specifični planski dokumenti državne razine drugih tijela koji se odnose na velike nesreće i katastrofe uzrokovane rizicima identificiranima u Procjeni rizika.

(5) Državni plan izrađuje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite, uz suradnju tijela državne uprave i drugih tijela iz područja svoje nadležnosti i upućuje ga Vladi Republike Hrvatske na donošenje.

(6) Državni plan usvaja se radi:

a. definiranja okvira za reagiranje u slučaju kada Vlada Republike Hrvatske proglasi stanje katastrofe

b. utvrđivanja rješenja kojima je u što kraćem vremenu moguće osigurati minimalne uvjete za normalno funkcioniranje zajednice i

c. definiranja uvjeta za prekidanje stanja katastrofe.

Članak 5.

(1) Državnim planom razrađuje se način djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite uključenih u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite.

(2) Uključivanje zdravstvenih ustanova i zdravstvenih radnika u sustavu javnog zdravstva, policije te Oružanih snaga Republike Hrvatske u provođenje mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama planira se sukladno posebnim propisima, na načine koji se razrađuju Državnim planom.

Članak 6.

(1) Državni plan sadrži sljedeće dijelove:

1. Opći dio

2. Posebni dio

3. Prilozi.

(2) Državni plan je operativni dokument, prvenstveno namijenjen za potrebe djelovanja Stožera CZ RH u slučaju velikih nesreća i katastrofa te za potrebe izrade planskih dokumenata civilne zaštite koje su obvezne izraditi i usvojiti niže hijerarhijske razine jedinstvenog sustava civilne zaštite.

Opći dio Državnog plana

Članak 7.

Opći dio Državnog plana sadrži općeniti opis sljedećih elemenata:

– Uvod

– Sažetak iz Procjene rizika

– Način rada Stožera CZ RH

– Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

Članak 8.

U uvodu se navodi pravna osnova, cilj donošenja, svrha i namjena, uvjeti za aktiviranje, okvir i sadržaj sustava civilne zaštite, popis i načela postupanja operativnih snaga sustava civilne zaštite i drugih sudionika u slučaju velikih nesreća i katastrofa uzrokovanih identificiranim rizicima iz Procjene rizika te način usklađivanja Državnog plana sukladno članku 57. ovoga Pravilnika.

Članak 9.

Sažetak iz Procjene rizika sadrži popis i kratak opis svih identificiranih prijetnji i neprihvatljivih, toleriranih i prihvatljivih rizika te sažetak analize sustava civilne zaštite u smislu procjene kapaciteta operativnih snaga sustava civilne zaštite za reagiranje za slučaj velike nesreće ili katastrofe od svakog pojedinog rizika.

Članak 10.

(1) U dijelu Način rada Stožera CZ RH navodi se način aktiviranja i načela postupanja Stožera CZ RH:

– u slučaju procjene mogućnosti nastajanja velike nesreće ili katastrofe

– u okolnostima kada je u dvije ili više jedinica područne (regionalne) samouprave proglašena velika nesreća te upravljanje preuzima viša razina

– u slučaju proglašenja katastrofe na području Republike Hrvatske

– u organizaciji primanja, tranzita i slanja međunarodne pomoći.

(2) Upravljanje provođenjem mjera i aktivnosti sustava civilne zaštite iz stavka 1. ovog članka razrađuje se u posebnom dijelu Državnog plana i usklađuje s Poslovnikom o radu Stožera CZ RH.

Članak 11.

(1) Dio Mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite sadrži opći opis svih mjera civilne zaštite primjenjivih na rizike obrađene u Procjeni rizika te opći opis aktivnosti u sustavu civilne zaštite.

(2) Mjere civilne zaštite iz stavka 1. su sljedeće:

– uzbunjivanje i obavješćivanje

– evakuacija

– zbrinjavanje

– sklanjanje

– spašavanje

– prva pomoć

– kemijsko-biološko-radiološko-nuklearna zaštita

– asanacija (humana, animalna i asanacija terena)

– zaštita životinja i namirnica životinjskog porijekla

– zaštita bilja i namirnica biljnog porijekla.

(3) Aktivnosti u sustavu civilne zaštite iz stavka 1. ovoga članka odnose se na operativne aktivnosti koje se provode po sljedećem redoslijedu:

– rano upozoravanje

– pripravnost

– reagiranje.

Posebni dio Državnog plana

Članak 12.

Posebnim dijelom Državnog plana razrađuju se primjenjive mjere i aktivnosti u sustavu civilne zaštite iz članka 11. ovoga Pravilnika u slučaju velike nesreće i katastrofe uzrokovane neprihvatljivim i toleriranim rizicima ili, u izuzetnim slučajevima, prihvatljivim rizicima iz Procjene rizika, te specifične mjere vezane uz svaki pojedinačni rizik.

Članak 13.

(1) Mjere civilne zaštite u Državnom planu razrađuju se radi definiranja postupanja u provođenju aktivnosti spašavanja i otklanjanja posljedica uzrokovanih velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Mjere civilne zaštite temeljno obuhvaćaju sve potrebne mjere koje provode sudionici i operativne snage sustava civilne zaštite, a koje je potrebno poduzeti radi spašavanja ljudi, životinja, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša u velikim nesrećama i katastrofama, otklanjanje terorizma i ratnog razaranja, odnosno u svim izvanrednim događajima kada operativne snage sudjeluju u otklanjanju njihovih posljedica.

(3) U Državnom planu utvrđuju se konkretne planske operativne mjere za nediskriminatorno postupanje sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite prema osobama s invaliditetom s ciljem njihove zaštite i sigurnosti u slučaju velike nesreće i katastrofe kao i u slučajevima oružanih sukoba i humanitarnih kriza. Državnim planom se razrađuje i način provođenja tih obveza te potrebne snage i mjere koje se detaljnije razrađuju u planovima djelovanja civilne zaštite JLP(R)S.

(4) U Državnom planu utvrđuje se metodološki okvir za sektorsku procjenu posljedica velike nesreće i katastrofe (sektori: spašavanje, zbrinjavanje, zdravstvo, opskrba vodom i hranom, sigurnost, zaštita okoliša, zaštita prirode, graditeljstvo, energetika, telekomunikacije, promet, obrazovanje, poljoprivreda, kulturna baština, i dr.).

(5) Mjere civilne zaštite obvezno se razrađuju i planovima djelovanja civilne zaštite općina, gradova, Grada Zagreba i županija, i to:

– u slučaju kada su te prijetnje u Procjeni rizika za njihova područja utvrđene kao neprihvatljivi i tolerirani rizik ili, u izuzetnim slučajevima, prihvatljivi rizik

– za potrebe operativne primjene Vanjskih planova koje su u obvezi izraditi jedinice područne (regionalne) samouprave na temelju odluke čelnika tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite

– kada se u njihovim planovima razrađuje provođenje mjera civilne zaštite iz Državnog plana.

Članak 14.

(1) Kako bi se osiguralo pravovremeno raspolaganje informacijama od značaja za rano upozoravanje te kako bi se sustav civilne zaštite pravodobno pripremio za reagiranje, sve institucije kojima su prikupljanje i obrada informacije od značaja za civilnu zaštitu dio redovne djelatnosti dužni su informacije o prijetnjama do kojih su došli iz vlastitih izvora ili putem međunarodnog sustava razmjene, a koje mogu izazvati veliku nesreću i katastrofu, odmah po saznanju dostaviti tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite.

(2) Državnim planom utvrđuju se:

– svi sustavi ranog upozoravanja i pravne osobe koje njima raspolažu po svakom od rizika iz Procjene rizika

– izvori podataka (institucije i sustavi kojima se informacije prikupljaju s osnovnim tehnološkim karakteristikama i ocjenom pouzdanosti i točnosti – vlastiti ili izvori iz kojih se prikupljaju kroz sustav međunarodne razmjene i dr.)

– obveze vlasnika i korisnika izvora informacija – svih sudionika i operativnih snaga sustava civilne zaštite koje su u bilo kojem svojstvu u doticaju s podacima ranog upozoravanja u svezi raspolaganja s tim podacima

– postupanje (obveze s vremenom u kojem su sve prikupljene informacije sa stručnim predikcijama nastanka (mjesto, vrijeme) i razvoja (trajanje i jačina) izvanrednih događaja).

(3) Pravne osobe koje raspolažu podacima od značaja za rano upozoravanje dužne su tijelu državne uprave nadležnom za poslove civilne zaštite dostaviti i prijedloge obveznih mjera i aktivnosti koje su na temelju tih informacija dužni poduzeti sudionici sustava civilne zaštite.

(4) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite sve prikupljene informacije analizira i Stožeru CZ RH predlaže donošenje odluka o načinu i vremenu provođenja postepenog uvođenja podizanja razine pripravnosti kapaciteta sustava civilne zaštite za reagiranje u velikim nesrećama i katastrofama, komunikaciju s medijima i javnošću u svezi informacija ranog upozoravanja kao i predikcije mogućih scenarija razvoja događaja i postupaka koji se preporučuju poduzeti kako bi se umanjile posljedice neželjenog izvanrednog događaja po zdravlje i živote ljudi, materijalna, kulturna i prirodna dobra te okoliš.

(5) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite zaprimljene informacije koristi za poduzimanje mjera iz vlastite nadležnosti ili za potrebe djelovanja Stožera CZ RH.

(6) Zaprimljene informacije tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite dostavlja čelnicima JLP(R)S na temelju kojih oni nalažu pripravnost operativnih snaga sustava civilne zaštite, provođenje zaštitnih postupaka stanovnika na ugroženom području te pravodobno planiraju poduzimanje mjera i aktivnosti operativnih snaga sustava civilne zaštite u izvanrednom događaju, velikoj nesreći i katastrofi na području nadležnosti.

Članak 15.

(1) Po svakom od rizika identificiranom u Procjeni rizika razrađuju se postupci pripravnosti i mobilizacija operativnih snaga sustava civilne zaštite te njihovo plansko i sukcesivno uključivanje u aktivnosti sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama.

(2) Planiranje mobilizacije provodi se na temelju odredbi provedbenog propisa o mobilizaciji, uvjetima i načinu rada operativnih snaga sustava civilne zaštite i primjenom relevantnih odredbi drugih provedbenih propisa na području civilne zaštite te sadrži organizaciju i provođenje mobilizacije operativnih snaga sustava civilne zaštite po prioritetima uključivanja u provođenje mjera i aktivnosti sustava u velikim nesrećama i katastrofama.

(3) Osim provođenja mobilizacije, utvrđuju se i zadaće i način koordinacije svih sudionika sustava civilne zaštite.

Prilozi

Članak 16.

Prilozima Državnog plana uređuje se sljedeće:

– primanje, tranzit i slanje međunarodne pomoći

– plan veza i komunikacija

– krizno komuniciranje u velikim nesrećama i katastrofama

– logistička potpora operativnom djelovanju

– kartografske oznake civilne zaštite i

– ostalo.

Članak 17.

(1) Prilogom kojim se definira način provođenja aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska primateljica međunarodne pomoći propisuje se način traženja pomoći od međunarodnih organizacija (Organizacija Sjevernoatlantskog sporazuma – NATO, Europska unija – EU, Organizacija Ujedinjenih naroda – OUN) ili pojedinih država na temelju bilateralnih sporazuma o suradnji u slučaju velikih nesreća i katastrofa, postupak prihvaćanja ponuđene pomoći, formiranje i obveze tima za potporu, ulazne točke, uspostava prihvatno-dolaznog centra, ulaz/tranzit/izlaz međunarodnih postrojbi i materijalne pomoći na državno područje Republike Hrvatske, obveze nadležnih tijela državne uprave i javnih (državnih) poduzeća, način komunikacije i koordinacije, način provođenja svih aktivnosti potpore Republike Hrvatske kao države domaćina i drugih bitnih aktivnosti na način koji predstavlja međunarodne standarde u tom području.

(2) Prilogom kojim se definira način provođenja aktivnosti u situacijama kada je Republika Hrvatska davateljica žurne međunarodne pomoći propisuje se način pružanja pomoći državama koje su pogođene katastrofom – tražiteljica pomoći, komunikacija s nadležnim tijelima tražiteljica sukladno odredbama bilateralnih sporazuma o suradnji u slučaju katastrofa, s tijelima organizacija – NATO, EU, OUN koje koordiniraju pružanje međunarodne žurne materijalne i humanitarne pomoći, način donošenja odluke o slanju ponude o pomoći koju Republika Hrvatska nudi, koordinacija sa svim nadležnim tijelima i nositeljima unutar države, kao i sve druge aktivnosti od značaja za slanje žurne međunarodne pomoći na način koji predstavlja međunarodne standarde u tom području.

Članak 18.

(1) Planiranje komunikacije u izvanrednim događajima obuhvaća:

– komunikaciju s javnošću

– komunikaciju sa sudionicima sustava civilne zaštite

– komunikaciju operativnih snaga sustava civilne zaštite.

(2) Komunikacija s javnošću ostvaruje se korištenjem kanala ranog upozoravanja i uzbunjivanja, uključujući poruke upućene na mobilne uređaje korisnika mobilnih komunikacijskih mreža, putem sredstava javnog priopćavanja, korištenjem lokalnih elektroničkih medija te putem odnosa s javnošću sudionika sustava civilne zaštite (u slučaju kada se proglasi katastrofa koordinaciju preuzima tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite).

(3) Komunikacija sa sudionicima sustava civilne zaštite ostvaruje se putem ustrojstvenih jedinica tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite, a sukladno planu kojega vodi i ažurira to tijelo.

(4) Komunikacija operativnih snaga sustava civilne zaštite ostvaruje se korištenjem sustava sukladno Planu veza kojega definira i ažurira tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite, a putem ustrojstvenih jedinica tog tijela.

(5) Tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite izrađuje Plan komunikacija iz stavka 2. ovog članka, koji sadrži popis radiodifuznih kapaciteta (koncesionara) i njime se utvrđuje mogućnost sudjelovanja u provođenju mjera civilne zaštite iz nadležnosti javnih i komercijalnih medija koje se provode sa svrhom informiranja stanovništva u izvanrednim uvjetima.

(6) Plan veza za potrebe sustava civilne zaštite u velikim nesrećama i katastrofama izrađuje tijelo državne uprave nadležno za poslove civilne zaštite i namijenjen je uzbunjivanju, aktiviranju i mobiliziranju članova Stožera CZ RH te pripadnika kapaciteta sustava civilne zaštite strategijske razine, komunikacije s područnim (regionalnim) razinama sustava te pružateljima telekomunikacijskih usluga koji podupiru i postupanje sustava po planu veza i dodatnim zahtjevima tijela državne uprave nadležnog za poslove civilne zaštite.

Članak 19.

(1) Prilogom kojim se razrađuje krizno komuniciranje u slučaju velike nesreće i katastrofe utvrđuju se poslovi točnog, jasnog i pravodobnog informiranja javnosti iz područja civilne zaštite usmjereni na:

– pripremljenost stanovništva za postupanje u izvanrednim događajima